

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 38/2026-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Ariola s. r. o.**, Námestie svätého Egídia 54/52, Poprad, IČO 36 794 384, zastúpenej Mgr. Zuzanou Vajdovou, advokátkou, Ďatelinová 5530/10, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 21C/46/2024 z 5. septembra 2025 a uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 21C/46/2024 z 8. júla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. novembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 21C/46/2024 v súvislosti s vyrubovaním súdneho poplatku jeho uzneseniami z 5. septembra 2025 a 8. júla 2025. Napadnuté uznesenia navrhuje zrušiť a priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Sťažovateľka podala na Mestskom súde Bratislava IV (ďalej len „mestský súd“) žalobu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), ktorou sa domáha voči žalovanému I mestu Banská Bystrica a žalovanému II Slovenskej republike, v zastúpení Ministerstvom financií Slovenskej republiky, náhrady škody. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 16C/26/2024. Na námietku žalovaného bola vec postúpená okresnému súdu, ktorý vo veci rozhodol rozsudkom z 15. mája 2025, ktorým výrokom I návrh žalovaného II na prerušenie konania zamietol, výrokom II žalobu zamietol, a výrokom III priznal žalovanému I a II náhradu trov konania v rozsahu 100 % proti žalobcovi. Sťažovateľka

poukazuje na bod 35 rozsudku, kde súd dospel k záveru, že v otázke nároku sťažovateľky nejde o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. (ako svoj nárok právne posúdila v žalobe sťažovateľka), ale o náhradu škody podľa § 420 Občianskeho zákonníka. Proti rozsudku podala odvolanie z 25. júna 2025.

3. Podstata nespokojnosti sťažovateľky súvisí s rozhodovaním súdu o otázke vyrubenia súdneho poplatku, ktorého priebeh bol nasledujúci:

4. Po podaní žaloby výzvou z 18. marca 2024 mestský súd vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov v spojení s § 6 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). Súdny poplatok sťažovateľka zaplatila.

5. Po postúpení veci okresnému súdu a zrealizovaní písomnej časti konania vyšší súdny úradník okresného súdu uznesením z 30. januára 2025 (chybou v písaní v uznesení uvedený dátum 30. januára 2024, nie 2025, pozn.) vyzval sťažovateľku na doplatenie súdneho poplatku podľa položky 1 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov v spojení s § 6 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch a poučil ju, že ak poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať. Proti uzneseniu sťažovateľka podala sťažnosť zo 17. februára 2025, o ktorej rozhodol sudca okresného súdu uznesením z 20. februára 2025 (doručeným sťažovateľke, ako sama uvádza, 3. marca 2025) tak, že sťažnosť zamietol. Sťažovateľka síce uvádza, že proti uzneseniu podala ústavnému súdu ústavnú sťažnosť z 2. mája 2025, v tejto súvislosti však ústavný súd musí skonštatovať, že sťažovateľkou uvádzanú ústavnú sťažnosť neeviduje.

6. Uznesením z 8. júla 2025 bola sťažovateľka (ako odvolateľka) vyzvaná na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie proti rozsudku vo výške 962 eur podľa položky 1 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov v spojení s § 6 ods. 2 a 3 zákona o súdnych poplatkoch s poučením, že ak poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať. Proti uzneseniu podala sťažnosť, ktorá bola zamietnutá napadnutým uznesením z 5. septembra 2025. V podanej sťažnosti poukázala na judikatúru najvyššieho a ústavného súdu, osobitne na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 127/2025-35 zo 17. júna 2025 a zrušujúce uznesenie mestského súdu (zrušenie uznesenia o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku) v obdobnej veci.

7. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia z 5. septembra 2025 je zrejmé, že okresný súd trvá na právnom posúdení nároku žalobcu ako nároku, ktorý nebol založený na nezákonnom rozhodnutí ani na nesprávnom úradnom postupe orgánu verejnej moci. Nález č. k. III. ÚS 127/2025-35 zo 17. júna 2025 rieši podľa názoru okresného súdu inú procesnú situáciu.

8. Sťažovateľka argumentuje, že právne posúdenie sporu je predmetom konania vo veci samej a bude uzavreté právoplatným meritórnym rozhodnutím. Preto je v rozpore s právom na spravodlivý proces, aby právne posúdenie sporu v neprávoplatne skončenej veci bolo základom pre vyrubenie iného poplatku za odvolacie konanie ako poplatku za konanie na prvom stupni. Napádané uznesenia sú podľa jej názoru zmätočné, nezákonné a protiústavné.

9. V otázke vyrubenia súdneho poplatku sťažovateľka poukazuje na príslušné ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch, ako aj sadzobníka súdnych poplatkov a zdôrazňuje viazanosť súdu zákonom o súdnych poplatkoch. Poukazuje na to, že (pôvodne konajúci) mestský súd žalobcu riadne vyzval

na zaplataenie poplatku za podanie týchto žalôb (podľa položky 7a sadzobníka), pričom do pozornosti ústavného súdu dáva výzvu mestského súdu sp. zn. 16C/26/2024 z 18. marca 2024. Sťažovateľka argumentuje, že doplatok súdneho poplatku je možný iba podľa § 7 ods. 7 zákona o súdnych poplatkoch v prípade, pokiaľ sa po podaní návrhu rozšíri predmet poplatkového úkonu. V prejednávanej veci však žalobu ani inak predmet poplatkového úkonu nerozšírila. Navyše, okresný súd neodôvodnil uznesenie, ktorým vyrubil súdny poplatok za odvolanie.

10. Vo vzťahu k súdnemu poplatku za podanie žaloby sťažovateľka uvádza, že súdny poplatok zaplatila na základe výzvy z 18. marca 2024, doplatok za konanie na prvej inštancii nezaplatila. Pokiaľ podľa jej názoru je možné na výber poplatku aplikovať osobitnú sadzbu, súd nemôže vyrubiť poplatok podľa položky 1 písm. a) sadzobníka, ktorá je pre sťažovateľku navyše nepriaznivejšia.

11. Súčasne sťažovateľka poukazuje na obdobné konania vedené na mestskom súde, kde súd vyberal poplatok podľa položky 7a, v čom vzhláda postup okresného súdu v rozpore s ustálenou súdnou praxou. Postup okresného súdu nemá žiadnu zákonnú oporu a uznesenie je v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch a ústavou. Sťažovateľka tiež poukazuje na rozhodovaciu činnosť ústavného súdu (II. ÚS 362/2019-40, I. ÚS 688/2016, IV. ÚS 63/2019, III. ÚS 127/2025-35, I. ÚS 63/2024, PL. ÚS 12/05) a najvyššieho súdu (3 Sžd 29/2010).

12. Sťažovateľka v závere vyslovuje presvedčenie, že postup okresného súdu v súvislosti s vyrubovaním súdneho poplatku za odvolanie je nezákonný, protiústavný a reálne sťažovateľke hrozí, že súd bude od nej súdny poplatok vymáhať.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľky smeruje k porušeniu práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) uzneseniami okresného súdu o uložení povinnosti sťažovateľke zaplatiť súdny poplatok za odvolanie v sadzbe podľa položky 1 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov, posudzujúc žalovaný nárok sťažovateľky ako náhradu škody podľa Občianskeho zákonníka, nie ako náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Súčasne namieta porušenie práva vlastniť majetok.

14. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

15. Ústavná sťažnosť sťažovateľky je prevažne vyjadrením jej nesúhlasu s vyrubovaním súdneho poplatku za podané odvolanie (a subsidiárne aj za vyrubenie doplatku za podanú žalobu, ktoré však touto ústavnou sťažnosťou nenapáda).

16. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o vyrubení súdneho poplatku je potrebné konštatovať, že proti tomuto uzneseniu sťažovateľka podala sťažnosť, o ktorej rozhodol

sudca. Preskúmanie napadnutého uznesenia vyššieho súdneho úradníka robí ústavnú sťažnosť v tejto časti neprípustnou, v dôsledku čoho ju ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol.

17. K napadnutému uzneseniu sudcu ústavný súd v prvom rade poznamenáva, že sťažovateľkou artikulovaná rozdielnosť v prístupe súdov v otázke vyrubovania súdnych poplatkov v týchto žalobách nepredstavuje nevyhnutne priestor na zásah ústavného súdu. Poslaním ústavného súdu nie je zjednocovanie rozdielnej rozhodovacej praxe všeobecných súdov. Ak všeobecný súd vo viacerých konaniach obdobnú či rovnakú problematiku odlišne právne posúdi, neznamená to, že každá taká odlišnosť je porušením základného práva v rovine ústavnoprávnej, a teda by mala viesť k zrušeniu jedného z týchto rozhodnutí. Ústavná sťažnosť nie je právnym prostriedkom na zjednocovanie judikatúry všeobecných súdov (I. ÚS 231/2016).

18. Vo vzťahu k sťažnostnej argumentácii týkajúcej sa nedostatku odôvodnenia uznesenia o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie nie je možné sťažovateľke vyhovieť, odôvodnenie uznesenia o zamietnutí sťažnosti sťažovateľky je jasne, presvedčivo a udržateľne odôvodnené. Je zrejmé, že právne posúdenie veci prvoinštančným súdom vyjadrené v rozsudku (proti ktorému sťažovateľka podala odvolanie) je odlišné od právneho posúdenia sťažovateľky artikulovaného v podanej žalobe a jej ďalších procesných úkonoch. Nič to však nemení na skutočnosti, že súd prvej inštancie, ktorý zároveň vyrubil súdny poplatok za odvolanie, už v čase jeho vyrubenia vyjadril svoj autoritatívny názor na otázku právneho základu žalovaného nároku. Nemožno preto považovať za prekvapivé, ak súdny poplatok za odvolanie vyrubil podľa položky 1 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov, čo v napadnutom uznesení súd sťažovateľke jasne vysvetlil. Pre úplnosť treba poznamenať, že rovnaký prístup zvolil okresný súd (po postúpení sporu z mestského súdu) pri vyrubení doplatku súdneho poplatku z podanej žaloby.

19. Nadväzujúc na uvedené a na ďalšiu sťažnostnú argumentáciu (v otázke nezákonnosti vyrubenia súdneho poplatku), ústavný súd uvádza, že v aktuálnom štádiu konania pred všeobecnými súdmi by bolo predčasné vyjadrovať sa k právnemu posúdeniu sťažovateľkinho žalobného nároku (keďže vo veci nebolo ešte právoplatne rozhodnuté), navyše, to ani nie je úloha ústavného súdu. Poznamenáva však, že zákon o súdnych poplatkoch upravuje mechanizmus, na základe ktorého sa sťažovateľka ako žalobkyňa po prípadnom ustálení právneho posúdenia žalovaného nároku ako nároku podľa zákona č. 514/2003 Z. z. bude mať možnosť domáhať vrátenia súdneho poplatku, ktorý bol zaplatený na základe nesprávneho rozhodnutia súdu (§ 11 zákona o súdnych poplatkoch).

20. Ústavný súd v ďalšom považuje za potrebné vyjadriť sa k sťažovateľkou poukazovanému nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 127/2025-35. Problematika súdnych poplatkov dosahuje ústavnoprávnu relevanciu z pohľadu záruk rešpektovania základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie spravidla v prípadoch, ak v dôsledku rozhodnutia v otázke súdnych poplatkov dochádza k nedovolenému obmedzeniu práva na prístup k súdu, napr. v dôsledku neprimeraného poplatku (rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva Kreuz v. Poľsko, č. 28249/95, Kata v. Poľsko, č. 9590/06, Ilic v. Rumunsko, č. 26061/03) (I. ÚS 11/2026). Vo vzťahu k nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 127/2025-35 ústavný súd dáva za pravdu argumentácii okresného súdu artikulovanej v napadnutom uznesení, že procesný stav konania pred všeobecným súdom, za ktorého došlo k vyhoveniu ústavnej sťažnosti, je diametrálne odlišný od súdnej veci. Obdobne je tomu vo veci uznesenia mestského súdu č. k. 13C/27/2024-213 o zrušení

uznesenia o zastavení konania, na ktoré sťažovateľka poukazuje. Totiž podstatou argumentácie ústavného súdu v náleze č. k. III. ÚS 127/2025-35 je tá skutočnosť, že po nezaplatení súdneho poplatku z podanej žaloby došlo k zastaveniu konania, čoho dôsledkom je obmedzenie práva na prístup k súdu. V súdnej veci však všeobecné súdy pokračujú v poskytovaní súdnej ochrany, a to v odvolacom konaní na základe odvolania sťažovateľky, aspekt obmedzenia prístupu k súdu v situácii sťažovateľky nie je daný.

21. Ako už ústavný súd zdôraznil, vyrubenie súdneho poplatku prvoinštančným súdom nemožno považovať za prekvapivé, a, na druhej strane, očakávanie sťažovateľky, že súdny poplatok za odvolanie bude vyrubený podľa položky 7a po tom, čo súd vo veci vydal rozsudok, nie je legitímne. Naopak, prekvapivým by sa azda mohlo javiť vyrubenie súdneho poplatku podľa položky 7a po tom, čo súd v rozsudku prezentoval svoj právny názor na povahu sporu. Súčasne samotná sťažovateľka ako jeden z odvolacích dôvodov v odvolaní proti rozsudku formuluje nedostatok procesnej podmienky v otázke z jej pohľadu nesprávne vyrubeneho súdneho poplatku. V prípade, ak všeobecné súdy sťažovateľke vyhovejú (minimálne v otázke právneho posúdenia), ako už bolo uvedené, má sťažovateľka k dispozícii mechanizmus na vrátenie súdneho poplatku podľa zákona o súdnych poplatkoch, a, navyše, zákon o súdnych poplatkoch (§ 12 ods. 3) ukladá aj samotnému súdu povinnosť *ex officio* zrušiť a zmeniť nesprávne rozhodnutie o poplatkovej povinnosti. O pristúpení k takémuto kroku okresného súdu však možno uvažovať až po definitívnom vyriešení právnej povahy sporu. Preto ak sťažovateľka súdny poplatok nezaplatí, sama sa vystavuje riziku vedenia vykonávacieho konania na jeho vymoženie. Ide však o subjektívne rozhodnutie sťažovateľky, ktoré je potrebné rešpektovať.

22. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že v tejto časti (vo vzťahu k právam podľa čl. 46 ods. 1 a 1 ústavy a čl. 6 dohovoru) je potrebné ústavnú sťažnosť považovať za predčasnú a odmietnuť ju podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

23. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd konštatuje, že ich porušenie sťažovateľka namieta v príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Keďže dospel k záveru, že napadnutým uznesením sudcu nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci nemohlo dôjsť ani k porušeniu uvedených základných práv. Preto aj túto časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2026

Peter Molnár
predseda senátu